

Vår dato: 211105 Vår referanse: 05/113-3

Deres dato: 160805 Deres referanse: 200405483

Saksbehandler:
Rachel Glasser

Utdannings- og forskningsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Høring - Utkast til forskrift om egenbetaling

UHR viser til brev fra 16. august d.å. vedrørende utkast til forskrift om egenbetaling. UHR har oversendt saken til sitt Utdanningsutvalg som behandlet saken på sitt møte 14. november. Høringsuttalelsen fra Utdanningsutvalget til UHR følger vedlagt.

I tillegg vil UHR påpeke følgende under § 3-3: Her står det at *eventuelt* vederlag for vernet materiale etter opphavsrettslovgivningen *kan* inngå i betalingsgrunnlaget. UHR foreslår at ”eventuelt” fjernes, og at ordet ”kan” byttes ut med ”skal”.

Vennlig hilsen

Ola Stave
generalsekretær

Rachel Glasser
rådgiver

Universitets- og høyskolerådet
Pilestredet 46 B
0167 OSLO

Høring – Utkast til forskrift om egenbetaling

Utdanningsutvalget har mottatt ”Høring – Utkast til forskrift om egenbetaling”, og har konsentrert seg om den delen som omhandler universiteter og institusjonsakkrediterte høyskoler.

Utdanningsutvalget er positiv til at det legges til grunn for den nye forskriften at den skal beskytte og styrke gratisprinsippet. Det er også et viktig prinsipp at egenbetalingsstudier kommer i tillegg og ikke skal gå på bekostning av den statlig finansierte virksomheten. Den framlagte forskriften skal for de statlige institusjonene i hovedsak videreføre bestemmelser i gjeldende reglement og eksisterende praksis, men med ytterligere begrensninger i hvilke studietilbud det kan tas betaling for.

Utdanningsutvalget støtter i hovedsak forskriften, men mener forslaget kan klargjøres på tre punkter:

§ 3-1 Hovedregel

I tredje avsnitt står det: ”Statlige institusjoner kan ikke ha økonomisk fortjeneste på samarbeid med andre virksomheter om egenbetalingsfinansierte studieprogrammer som de etter denne forskrift ikke kan tilby selv”. Utdanningsutvalget vil bemerke at det her kan være nødvendig å skille mellom nasjonalt og internasjonalt samarbeid, og ber om at dette klargjøres i teksten. Når det for eksempel gjelder institusjonenes samarbeid med utenlandske læresteder, så er kostnadene ofte så høye at man har tatt høyde for skolepenger/tuition fees.

§ 3-2 Unntak – egenbetaling for kurs og studieprogram

Forskriften sier at det kan kreves egenbetaling av studenter som fyller opp ledige plasser på studieprogram som er oppdragsfinansierte. Utdanningsutvalget mener man bør være på vakt for en ordning der studenter får kjøpe restplasser på kurs som næringslivet har bestilt. Dette vil bli en mulighet for dem som kan betale, og gratisprinsippet svekkes. Utdanningsutvalget mener det bør være vanlig søknadsprosedyre med opptak, og statlig finansiering av restplassene for studentene for å sikre lik rett til utdanning.

§ 3-3 Andre utgifter til studiene

Her står det: ”Institusjonen kan ikke kreve betaling av studenter utover materiell som kan sidestilles med læremidler. Betaling som pålegges studentene må være betaling for reelle ytelser.” Utdanningsutvalget forutsetter at denne bestemmelsen også vil gjelde for IKT-basert læremateriale og ytelser. I merknaden til paragrafen synes departementet imidlertid å eksemplifisere læremidler utelukkende som papirbasert materiale (lærebøker, kompendier,

kopier, utskrifter, papir). I lys av bl.a. departementets Program for digital kompetanse og strategier for digitale læringsressurser, som er under utvikling, er et slikt ensidig papirbasert fokus uheldig.

For å stimulere til utvikling av digitalt læremateriale og IKT-støttet tilrettelegging av studier i norsk høyere utdanning, er det viktig at lærestedene gis mulighet til å få dekket kostnader til utvikling av slikt materiale eller slik tilrettelegging, på linje med de bestemmelser som vil gjelde for mer tradisjonelt papirbasert materiale. Utdanningsutvalget vil derfor foreslå at departementet tar inn digitale, IKT-baserte læringsressurser i sin merknad til § 3-3.

Utdanningsutvalgets uttalelse oversendes Universitets- og høgskolerådet for videre behandling.

Vennlig hilsen

Leiv K. Sydnes
leder

Rachel Glasser
sekretær